

GOVERN BALEAR

Conselleria d'Agricultura i Pesca
Direcció General d'Estructures
Agràries i Medi Natural

COMUNICACIÓ DE RÉGIM INTERN

De: CAP DEL SERVEI DE CONSERVACIÓ DE LA NATURA

A: CONSELLER

ASSUMPTE: APERTURA CAMI "TOSSALS VERDS".

Data: 22-09-95

Text:

Adjunt tremet petició informe al Consell Insular, sobre el camí de la finca TOSSALS VERDS.

Signatura emisor

Signatura receptor

4-10-95

Sbt, l'altre companya

Reducció]
Reducció

GOVERN BALEAR

Conselleria d'Agricultura i Pesca

Direcció General d'Estructures
Agràries i Medi Natural

JMV/mg

Asunto: Apertura Camino Tossals Verds.

En fecha 30 de Junio se les remitió el Proyecto de apertura del camino de Tossals Verds, con el ruego de que informasen sobre el plazo máximo de quince días, al objeto de poder iniciar la tramitación del expediente.

A finales de julio se realiza una visita conjunta con personal de Fodesma, como consecuencia de la cual, se nos indica que parece aconsejable cambiar el trazado del camino para que discurra por fuera del olivar, modificación esta que les es enviada por FAX en fecha 31-7-95.

Sorprendentemente, en fecha 19 de los corrientes, sin haber tenido ningún tipo de notificar sobre el asunto, encontramos en la página 22 del Diario "El Dia del Mundo", que el C.I.M. rechaza el Proyecto de Apertura del Camino de Tossals Verds.

En consecuencia, reitera mos evacúen de manera inmediata el informe requerido en su día.

Palma, 21 de Septiembre de 1995
EL CONSELLER DE AGRICULTURA,

Fdo.: Mariano Socias Morell.

HBLE. SR. PRESIDENTE DEL CONSELL INSULAR DE MALLORCA.

ESCORCA

El CIM rechaza el proyecto de apertura del camino de Tossals Verds

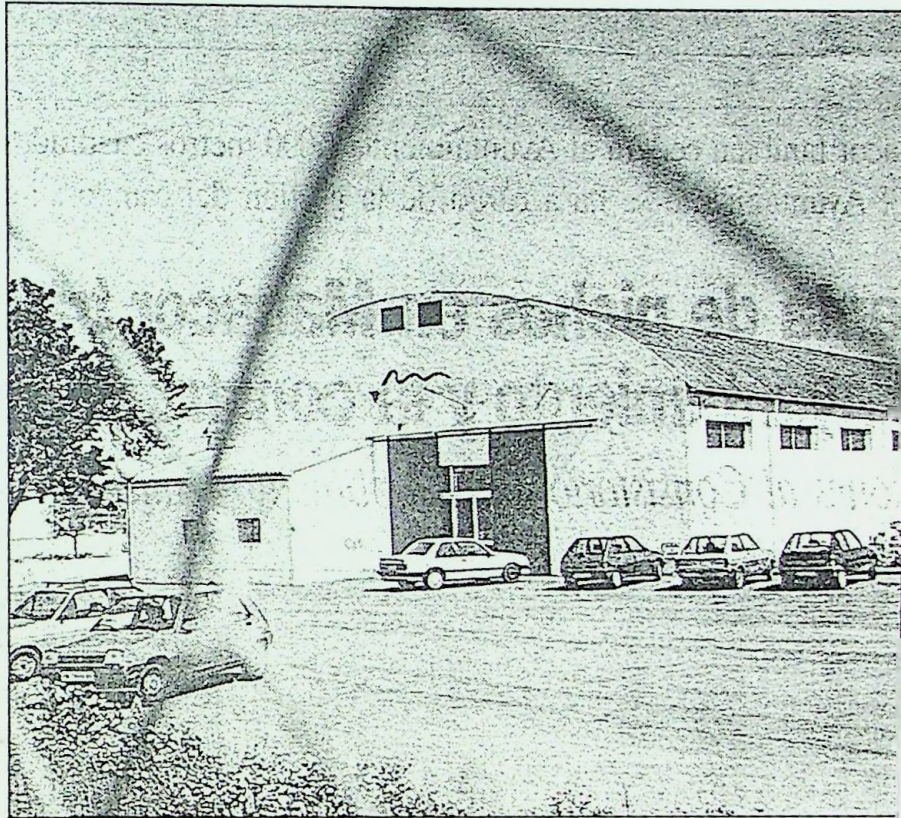
◉ Un informe técnico argumenta que supondría un gran impacto e interferiría el conjunto de «marjades»

PALMA.— La Comissió de Medi Ambient i Ordenació del Territori del Consell Insular de Mallorca ha rechazado el proyecto de apertura de un camino forestal para acceder al refugio de Tossals Verds, en la Serra de Tramuntana. Los argumentos del CIM para desestimar la propuesta de la Conselleria d'Agricultura i Pesca se basan en que se trata de una zona que pretende ser «un modelo de gestión de una finca pública de montaña que haga posible una cierta actividad económica con total respeto a la naturaleza y los elementos patrimoniales».

En el informe, elaborado por un técnico de Fodesma, se señala que el lugar de Sa Coma por donde discurriría el camino ha sido calificado como «lugar de especial interés» en el Programa d'Anàlisi i Recuperació dels Terrenys Marjats en Mallorca, que actualmente desarrolla el CIM. Dentro del citado programa está prevista la instalación de un campo de medida de la erosión en Sa Coma, ya que reúne unas condiciones óptimas para la realización de esta experiencia. En el informe se establece que «la construcción de un camino en esta zona invalidaría totalmente este lugar como posible campo experimental». Si a esto se añade las características específicas de la zona, resulta que este lugar se muestra idóneo para la creación de itinerarios pedagógicos y para la realización de acciones formativas encaminadas a recuperar el uso agrario tradicional y aprender el oficio de «marger», actividades también propuestas en el programa antes mencionado. Además, la construcción de la pista forestal supondría la destrucción física de un número considerable de muros de contención y de sus rellanos.

BINISALEM

Exposición fotográfica sobre patrimonio

Nave industrial que tiene alquilada Ici Balear SL en Campos para producción textil. / ARCHIVO

La empresa fue embargada por la Seguridad Social por 1'8 millones

Las trabajadoras de Ici Bale compran la maquinaria en su totalidad

Pretenden continuar la producción de ropa interior

RAFAEL GABALDON

CAMPOS.— Las trabajadoras de Ici Balear SL han adquirido toda la maquinaria y elementos de producción de la mencionada empresa, dispuestas a continuar con la fabricación de ropa interior femenina.

Ayer lunes a las 10 horas en Manacor y en presencia del recaudador ejecutivo, Pedro Lliteras, que actuaba como presidente de la subasta de bienes muebles en nombre del Ministerio de Trabajo y Seguridad Social, se adjudicaron los lotes embargados a Ici Balear SL de la siguiente manera: lote primero y segundo por 325.125 pesetas a Juan Blanquer y lote número tres por 819.000 pesetas a María

Ici Balear SL cuenta actualmente, según la Seguridad Social, con diez trabajadoras, las cuales producen sin problema alguno ropa interior femenina que se vende en Baleares, Cataluña y Valencia, entre otros destinos. La nave de la empresa está alquilada y el hecho de que las trabajadoras hayan adquirido en la subasta los bienes muebles embargados hace suponer que están dispuestas a continuar con la producción siempre y cuando

el mercado se caso de cerrarse larian otra nav a la misma tod de producción

Por los tres Juan Blanquer te de las tra Vadell 1.144.1 do la deuda era pesetas. Ante la subasta, Pe adjudicatarios escrito que pa o todos en su a terceras pers en el momento el precio total recordar que l las trabajadora para participa 271.000 peseta ngar el resto

Subvencionada

Las trabajadoras de Ici Balear SL no quieren que...

GOVERN BALEAR

Conselleria d'Agricultura i Pesca

Direcció General d'Estructures
Agràries i Medi Natural

COMUNICACIÓ DE RÉGIM INTERN

De: CAP DEL SERVEI DE CONSERVACIÓ DE LA NATURA

A: CONSELLER

ASSUMPTE: APERTURA CAMI "TOSSALS VERDS".

Data: 22-09-95

Text:

Adjunt tremet petició informe al Consell Insular, sobres el camí de la finca TOSSALS VERDS.

Signatura emisor

Signatura receptor

GOVERN BALEAR

Conselleria d'Agricultura i Pesca

Direcció General d'Estructures

Agràries i Medi Natural

JMV/mg

Asunto: Apertura Camino Tossals Verds.

En fecha 30 de Junio se les remitió el Proyecto de apertura del camino de Tossals Verds, con el ruego de que informasen sobre el plazo máximo de quince días, al objeto de poder iniciar la tramitación del expediente.

A finales de julio se realiza una visita conjunta con personal de Fodesma, como consecuencia de la cual, se nos indica que parece aconsejable cambiar el trazado del camino para que discurra por fuera del olivar, modificación esta que les es enviada por FAX en fecha 31-7-95.

Sorprendentemente, en fecha 19 de los corrientes, sin haber tenido ningún tipo de notificar sobre el asunto, encontramos en la página 22 del Diario "El Dia del Mundo", que el C.I.M. rechaza el Proyecto de Apertura del Camino de Tossals Verds.

En consecuencia, reiteramos evaquen de manera inmediata el informe requerido en su día.

Palma, 21 de Septiembre de 1995
EL CONSELLER DE AGRICULTURA,

Fdo.: Mariano Socias Morell.

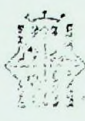
HBLE. SR. PRESIDENTE DEL CONSELL INSULAR DE MALLORCA.

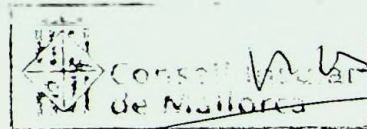
Consell Insular
de Mallorca

MEDI AMBIENT I ORDENACIÓ DEL TERRITORI
Núm. 717.

Consell Insular de Mallorca REGISTRE GENERAL
ENTRADA Núm.: Data: - 6 OCT. 1995 SORTIDA Núm.: 7644

Adjunt us remet còpia de la certificació de la acord del Ple del Consell Insular de Mallorca, en sessió extraordinària del dia 18 de setembre de 1995, corresponent a la proposta sobre el Projecte d'Apertura del Camí dels Tossals Verds, pel vostre coneixement i als efectes adients.

Palma, 28 de setembre de 1995
LA PRESIDENTA,

GOVERN BALEAR
AGRICULTURA I PESCA
REGISTRE: ENTRADES
Núm. 15099 / 1995
Data 6-OCT-1995

CONSELLERIA D'AGIRCULTURA I PESCA
C/ Foners, 10
07006 PALMA

**Consell Insular
de Mallorca
Fodesma**

Dades tècniques de les marjades dels vessants de sa Coma

Sector A - sa Coma

Topònim: <i>sa Coma</i>
Localització: <i>484.525 - 4402.595</i>
Cota màxima: <i>555 m</i>
Cota mínima: <i>515 m</i>
Pendent màxim: <i>50%</i>
Pendent mínim: <i>15%</i>

Litologia: <i>Calcaria</i>
Morfologia: <i>Arrossegament de vessant i fluvial</i>

Mesura de les marjades del Sector A

Mostra	Alçària	Longitud	Amplària	Sup. (mq)	Inclús (%)	Diàr. (cm)
1	0,75	38,60	11,60	29 448	27	55 10
2	1,20	36,40	14,90	44 542	31	65 10
3	1,30	31,80	10,90	41 347	27	70 15
4	0,90	23,70	16	21 379	17	50 10

Trets tècnics i constructius més remarcables

Mostra	Trajat	Paredat	Bruno	Coronament	Hidràulica	Elements singulars	Acces	Estat de conservació
1	rectilini	irregular - adobat	1 m mitjà	filada de dalt	absent	absents	absent	d o l e n t esbaldrecs
2	rectilini	irregular - adobat	0,95m mitjà	filada de dalt	absent	absents	absent	d o l e n t esbaldrecs
3	rectilini	irregular - adobat	0,90m petit	filada de dalt	absent	absents	absent	d o l e n t esbaldrecs
4	rectilini	irregular - adobat	0,95 petit	filada de dalt	absent	absents	absent	d o l e n t esbaldrecs

P-7 a P-11

Sector B - sa Coma

Topònim: <i>es Rost</i>
Localització: <i>484.44 - 4402.405</i>
Cota màxima: <i>525 m</i>
Cota mínima: <i>485 m</i>
Pendent màxim: <i>100%</i>
Pendent mínim: <i>30%</i>

Litologia: <i>Calcàries</i>
Morfologia: <i>Interfluvial i arrossegament de vessant</i>

Mesures de les marjades del Sector B

Mostra	Alçària	Longitud	Amplària	Sup. (mq)	Fallús (%)	Diàmetre (cm)
1	0,90	26	12	23 312	17	45 10
2	1,40	44	10,40	62 458	29	80 10
3	1,20	17	13,50	20 229	21	80 15
4	1,35	35	*	47 *	21	90 15

Mostra	Traçat	Paredat	Braó	Coronament	Hidràulica	Elements singulars	Accés	Estat de conservació
1	rectilini	irregular - adobat	1 m petit	filada de dalt	absent	absents	absent	dolent esbaldrecs
2	rectilini	irregular - adobat	absent	rasant	concentrada o r escorrentia claveguera	absents	absent	regular
3	curvilini	irregular - adobat	absent	rasant	absent	troncs	absent	bo
4	curvilini	irregular - adobat	absent	rasant	absents	absents	absent	dolent esbaldrecs

R-1a
R-8

Trets tècnics i constructius més destacables

Mosim	Trançat	Paredat	Brmó	Coronament	Hidràulica	E l e m e n t s singulars	Acces	Estat de conservació
1	curvilini	irregular - adobat	1,90 m 0,40 m mitjà	rasant	funció de parat	absents	absent	bo
2	rectilini	irregular - adobat	2 m 0,40m mitjà	rasant	funció de parat	utilitzat com a claper	absent	bo
3	curvilini	irregular - adobat	2,10m 1m mitjà	filada de dalt	funció de parat	absents	absent	bo
4	curvilini	irregular - adobat	2m 1,30 m mitjà	rasant	funció de parat	absents	absent	bo
5	curvilini	irregular - adobat	2m 0,80 m mitjà	rasant	funció de parat	absents	absent	bo
6	rectilini	irregular - adobat	1,75m 1,30m mitjà	rasant	funció de parat	absents	absent	bo
7	rectilini	irregular - adobat	1,60m 1m mitjà	rasant	funció de parat	absents	absent	bo
8	rectilini	irregular - molt adobat	1,60m 0,90m mitjà	rasant	funció de parat concentrador d'escorrentia (presa)	adossat a paret cabrera amb portell	absent	bo

Dades tècniques dels parats de sa Coma.

Topònim: *Parats de sa Coma des Pou*
Localització: 485.12 - 4402.775
Cota màxima: 605 m
Cota mínima: 585 m

Litologia: *Calcària*
Morfologia: *Fluvial*

Mesures dels parats

Mostr a	Alçària	Longitud	S u p . mur (mq)	Talús (%)	Diàm (cm)
1	2	17,50	35	20	100 >25
2	2	41	82	22	85 >30
3	2,40	32,50	78	23	135 >40
4	2,60	23	60	21	90 15
5	2	18,70	37	20	140 50
6	2,10	23	48	24	150 >20
7	2	23	46	25	120 20
8	2,80	16,60	46	21	95 25

P-14 a P-15

- Mostrar una alçària dels murs força ressenyable, que supera en tots els casos els dos metres, arribant als 2,80.
- Trobar-se en bon estat de conservació i funcionalitat, tot i l'ocupació dels replans per part de la vegetació natural.

Els vessants de sa Coma tenen també una gran importància com a exemple de marjament d'olivar en costers rocallosos i d'elevat pendent. La seva localització en un indret fàcilment visitable des de les instal·lacions de les cases des Tossals Verds i esser, per tant, susceptible d'aprofitaments didàctics. Aquest caire didàctic pot anar dirigit cap a temàtiques diverses: des del punt de vista físic, coneixença dels processos erosius derivats de l'acció hídrica sobre vessants de fort rost (es preveu instal·lar un camp experimental d'erosió i una estació pluviomètrica) i des de la perspectiva antropològica, els mètodes d'aprofitament dels recursos hídrics per a la tasca agrícola (pous per explotar aqüífers i aigües d'infiltració), tècniques de marjament de vessant i fons de vall per obtenir terres conradisses, formes d'explotació agrària de muntanya (arbrat de secà i cereals) amb construccions associades (tafona, eres, camins d'accés a les explotacions ...) i activitats marginals (carboneig).

Les marjades dels vessants de sa Coma

- A l'olivar dels vessants de sa Coma les marjades s'alineen -a grans trets- en sentit paral·lel al recorregut del torrent, i sobre costers amb un pendent molt considerable, que llinden amb parets rocalloses més o menys verticals. El **sector A** constitueix el vessant nord-occidental on es troba un olivar abandonat conreat sobre un sistema marjat caracteritzat per murs que segueixen un traçat de planta rectilínia, en cap moment es tracta de marges perllongats tot el vessant, sinó que ho fan a trams intermitents (disposició paral·lela discontinua), a més s'assenyala que els replans no son totalment horitzontals, sinó que segueixen aproximadament el pendent del terreny, la qual cosa dificulta la seva conservació i els fa fràgils a qualsevol modificació. El temps d'abandonament i el pas del bestiar han provocat que presentin alguns esbaldrecs. Les marjades tenen poca superfície útil per al conreu, fins al punt que trobam en el indrets amb més rost petites marjades (a manera de troncs) per a un únic peu d'olivera.

El **sector B** constitueix el vessant sud-oriental on, a l'igual que l'anteriorment descrit, l'abandonament del conreu ha fet que gran part del terreny es vegi colonitzat per argelaga (*Calicotome spinosa*) que en dificulta l'accés i aprofitament. Els seus marges tenen un traçat rectilini amb els extrems curvilinis i poca superfície útil per al conreu.

El conjunt de sa Coma té un camí d'accés que transcorre en el coster sud-oriental, en tant que aparentment manca una xarxa organitzada d'accessos a les diferents marjades (que es fa per rampes naturals entre les seves discontinuïtats).

Dins la contrada de sa Coma, els parats constitueixen un dels conjunts tècnicament més complexes d'Escorca pel que fa a la regularització hidràulica. Les característiques singulars que s'hi aprecien i en fan necessària la seva preservació són les següents:

- Esser una mostra paradigmàtica de torrent no funcional aconseguit per la interposició de parats.
- Presentar l'avantatge de poder comparar en un mateix indret diversos sistemes hidràulics aplicats a un sol curs, ja que pocs metres després del darrer parat, el torrent esdevé funcional, gràcies a concentradors d'escorrentia i passa a esser reconduït per un llit entre murs, empedrat a trams.
- Aparèixer marges de plantes constructives poc habituals (encorbats), a fi i efecte d'actuar de resclosa, efecte complementat per la presència de braó que sobreix del replà.
- Constituir un dels exemples de paredat amb peces de majors dimensions, ja que les grossàries oscil·len entre 140 cm de diàmetre màxim i diàmetres mínims sempre superiors a 20 cm. També s'assenyala un notori adobament de les mateixes.

Adjuntam a continuació la descripció dels elements més destacables de l'àrea que es veuria afectada per la construcció del camí Els parats i els vessants marjats de sa Coma. Acompanya al text un apèndix tècnic amb les dades corresponents al mostreig dels marges que les componen, així com també textos explicatius sobre la funcionalitat dels esmentats elements:

Els parats de sa Coma

- L'element de pedra en sec més espectacular del conjunt de sa Coma des Tossals són els grans marges perpendiculars al recorregut del curs superior del Torrent de sa Coma. Aquest torrent presenta el seu curs inferior canalitzat a través d'un llit amb murs a cada costat, però aigües amunt de l'estret on hi ha el pou, el seu curs es veu interromput per un seguit de murs que l'intercepten totalment, fins fer-lo esdevenir quasi inoperant. Es tracta de marges planificats per exercir la funció de resclosa, com ho testimonia el seu traçat curvilini; la ressenyable alçària dels murs, que supera en tots els casos els dos metres, arribant als 2,80, i la presència d'un braó de notables dimensions, que a més sobreix del nivell del replà posterior per deturar l'empenta de l'aigua, amb altures que van des dels 40 cm fins a l'1,30m. A fi que tinguin una consistència màxima, les dimensions de la pedra utilitzada són notables, amb grossàries que oscil·len entre 140 cm i diàmetres mínims sempre superiors a 20 cm, mentre el paredat fou bastit amb les juntes poc closes per afavorir el pas de l'aigua.

El sistema predominant de coronament d'aquests parats és de rasant, amb absència de l'elements significatius per anar-los remontant.

A partir de la interposició dins el torrent dels 8 marges o parats s'obtingueren replans d'una certa extensió, amb terres de qualitat, per pertànyer al fons de vall. L'efectivitat del sistema per inhibir l'escorrentia és palesa, amb manca de símptomes de saragallament, tot i els anys d'abandonament que ja duen els conreus; això no obstant, sembla que en l'avinentesa de precipitacions molt intenses, es pot formar una mínima circulació superficial, en part a través dels buits entre les pedres del marge. El parat inferior del sistema està complementat per una obra de recollida de les possibles filtracions, per a conduir-les cap al torrent canalitzat que recorre la part inferior de la coma.

**Consell Insular
de Mallorca
Fodesma**

H) Per altra banda, es considera que l'alt impacte visual i ambiental del projecte en quant al recorregut, i obres a fer, terrabuits i talussos, no està justificat i menys en una zona que amb la construcció del refugi pretén ser un model de gestió d'una finca pública de muntanya, que faci possible una certa activitat econòmica amb el respecte total cap a la natura i el elements patrimonials.

I) L'opció alternativa proposada amb data 31-7-95, no suposa cap canvi significatiu pel que fa als possibles impactes de la citat camí, ja que el projecte modificat suposa tan sols un petit canvi de recorregut del camí, que segueix per l'interior de la zona marjada de sa Coma.

sgt. Antoni Reynés Trias
TECNIC de FODESMA

F) Els motius de preservació no s'han d'entendre tan sols com una actuació per mantenir uns vestigis d'accions antròpiques anteriors, sinó com obres amb un valor monumental. El conjunt de sa Coma funciona -gràcies a la conservació fins ara gairebé íntegra de les obres de pedra en sec- com un conjunt hidràulic:

- els parats de la part més elevada de la conca inhibeixen la formació inicial d'escorrentia superficial i activen la infiltració.
- el torrent regularitzat entre murs a partir de la part mitjana i baixa de la Coma no pot provocar gaire problemes erosius, al temps que el seu jaç no totalment impermeabilitzat també actua com un indret d'infiltració en moments d'aigües tranquil·les.
- les marjades laterals, a més de servir de suport als conreus, eviten l'erosió dels vessants.
- els productes de la infiltració als parats i als marges dels laterals alimenten un aqüífer (relativament reduït), els recursos del qual són explotats al pou de sa Coma.

Si s'actua sobre qualsevol dels elements anteriors, encara que l'impacte sembli en una primera observació com a puntual, afecta en realitat sobre l'equilibri del conjunt i conseqüentment porta cap a la seva destrucció:

- la desaparició de qualsevol dels parats, així com l'alteració dels seus replans afavoriria sens dubte la concentració de l'escorrentia ja des de la capçalera, amb l'inici de processos erosius, a més d'incrementar el risc de revingudes.
- la desregularització per les obres del camí, de qualsevol tram del torrentó central, així com la interposició d'obstacles (pontarrons, entubaments) en canviaria el règim de funcionament.
- la destrucció de part de les marjades de qualsevol dels laterals afectaria negativament l'estabilitat dels vessants, atès que es tracta de murs de contenció sobre espais de fort pendent, i en estreta inter-relació, de manera que la desaparició d'un dels graons del terreny desestabilitza els immediatament superiors.
- la modificació del complex equilibri d'infiltracions que opera a favor dels recursos hídrics del pou podria abocar cap a una disminució del seu cabdal, amb la conseqüent disminució de les possibilitats d'aprofitament.

G) Des del viari asfaltat, que dóna accés al refugi des Tossals Verds hi ha diversos punts d'accés a sa Coma, el de més llarg recorregut suposa un màxim de mitja hora a peu fins el lloc més allunyat de sa Coma. No és per tant un entrebanc perquè es puguin realitzar les tasques de recuperació i manteniment de l'olivar de sa Coma, actuació proposada en el citat Programa i que suposarà una mesura de prevenció de possibles incendis de forma menys impactant i més efectiva que el camí previst.

INFORME SOBRE EL "PROYECTO DE APERTURA DEL CAMINO DE TOSSALS VERDS"

En relació al projecte de construcció d'un nou camí a la finca es Tossals Verds, propietat del Consell Insular de Mallorca i presentat per la Conselleria d'Agricultura i Pesca del Govern Balear, cal fer les següents observacions:

A) L'indret de sa Coma, per on hauria de discorre el nou camí ha estat qualificat com a indret d'especial interès en el Programa d'Anàlisi i Recuperació dels Terrenys Marjats a Mallorca, que actualment desenvolupa el Consell Insular de Mallorca.

La realització d'un viari a través de sa Coma és per tant una actuació totalment impactant, atès que interfereix el conjunt de marjades més destacable de la finca pública des Tossals Verds i alhora del terme d'Escorca.

B) Dins el citat programa està prevista la instal·lació d'un camp de mesura de l'erosió a sa Coma, ja que reuneix unes condicions òptimes per a la realització d'aquesta experiència. La construcció d'un camí per aquesta zona invalidaria totalment aquest indret com a possible camp experimental.

C) Les característiques específiques de sa Coma, juntament amb la creació del citat camp d'experimentació, fan que aquest indret sigui idònia per a la creació d'itineraris pedagògics i per a la realització d'accions formatives encaminades a recuperar l'ús agrari tradicional i aprendre l'ofici de marger, activitats aquestes també proposades dins el ja citat Programa d'Anàlisi i Recuperació dels Terrenys Marjats a Mallorca. Com és evident el projecte de la construcció d'un nou viari amb la destrucció d'un gran nombre de marjades, i en el que a més no està prevista la construcció dels tradicionals marges de sosteniment, sino tan sols la creació de terraplens, impossibilitaria totalment l'acció formativa prevista.

D) La construcció de la pista forestal proposada suposaria la destrucció física d'un nombre considerable de murs de contenció i dels seus replans. En especial resulta perillosa l'afectació dels parats situats a la part més elevada de la coma, ja que constitueixen una mostra única de l'enginyeria popular.

E) A més de les marjades, dins sa Coma, hi ha d'altres estructures de pedra en sec de gran valor, que també es veurien afectades negativament. Concretament es tracta del torrent que recorre la vall per la seva part axial, i que està totalment regularitzat mitjançant la canalització entre murs del seu llit.

**Consell Insular
de Mallorca**

De tota manera, no veu que hi hagi inconvenients per desestimar el projecte en concret i, al mateix temps, iniciar converses amb la Conselleria per tal de trobar una solució més adient.

Torna intervenir el Sr. González (PP). Fa notar que, de fet, tos dos diuen el mateix. L'acord era desestimar i cercar conjuntament la solució i la proposta no recull aquest darrer aspecte. Per això, pensa que s'hi podria incloure aquesta intenció.

El Sr. Antich s'hi mostra d'acord.

La presidenta sotmet la proposta a votació amb l'afegit: ", sense perjudici de poder entrar amb converses per projectar un altre camí als Tossals Verds."

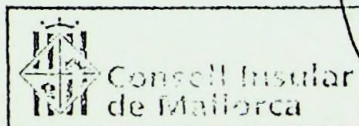
S'aprova la proposta per unanimitat.

El text definitiu d'aquest acord certificat queda subjecte als termes que resultin de l'aprovació de l'acta.

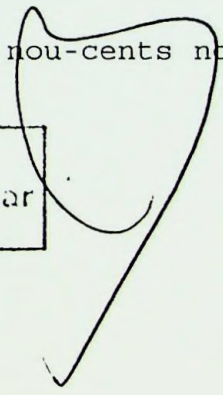
I, perquè es pugui acreditar lliur aquest certificat estès a l'empar de l'art. 206 del R.O.F.

Palma, vint-i-u de setembre de mil nou-cents noranta cinc.

V. i P.
LA PRESIDENTA,

[Handwritten signature]

BARTOMEU TOUS I AYMAR, Secretari General del Consell Insular de Mallorca,

CERTIFIC: Que el Ple del Consell Insular de Mallorca, en sessió extraordinària de dia 18 de setembre de 1.995, adoptà l'acord següent que transcriu de l'esborrany de l'acta:

PUNT 11.- PROPOSTA SOBRE EL PROJECTE D'APERTURA DEL CAMÍ DELS TOSSALS VERDS.

Es dóna compte de la següent proposta de la comissió de Medi Ambient i Ordenació del Territori:

"Vist l'informe del Sr. Antoni Reynés Trias, Tècnic de FODESMA, sobre el Projecte d'apertura del camí de Tossals Verds propietat del Consell Insular de Mallorca i presentat per la conselleria d'Agricultura i Pesca, la Comissió de Medi Ambient i Ordenació del Territori en data 11 de setembre de 1995, eleva al Ple la següent proposta d'

A C O R D

Desestimar l'esmentat Projecte d'apertura del Camí de Tossals Verds, per l'impacte viusal i ambiental que aquest projecte suposa, ja que es tracta de una zona que amb la construcció del refugi pretèn ser un model de gestió d'una finca pública de muntanya, que faci possible una certa activitat econòmica amb el respecte total cap a la natura i els elements patrimonials.

Així mateix, és rebutja també l'opció alternativa proposada en data 31-7-95, ja que no suposa cap canvi significatiu.

Tot això, d'acord amb l'ementat informe que s'adjunta."

Intervé el Sr. González Ortea (PP). Manifesta que no és exacte suposar que a la Comissió hi va haver la unanimitat en l'acord de la proposta que avui es presenta. Matisa que sí que hi va haver l'acord de no acceptar el projecte, però igualment es va decidir que se cercaria una solució alternativa, juntament amb els responsables de la Conselleria d'Agricultura. Per això, proposa deixar la proposta damunt la taula perquè es puguin cercar les solucions. Pensa que no és convenient aprovar la proposta així com es presenta perquè la Conselleria es limitarà a tancar l'expedient.

Intervé el Sr. Antich (PSOE). Assegura que a la reunió es va dir que, a pesar de desestimar el projecte, hi havia la intenció de gestionar-ne l'adequació, ja que els tècnics no estaven d'acord amb l'itinerari, perquè produiria un impacte important als marges.

GOVERN BALEAR

Conselleria d'Agricultura i Pesca

Direcció General d'Estructures

Agràries i Medi Natural

JMV/mg

Asunto: Apertura Camino Tossals Verds.

En fecha 30 de Junio se les remitió el Proyecto de apertura del camino de Tossals Verds, con el ruego de que informasen sobre el plazo máximo de quince días, al objeto de poder iniciar la tramitación del expediente.

A finales de julio se realiza una visita conjunta con personal de Fodesma, como consecuencia de la cual, se nos indica que parece aconsejable cambiar el trazado del camino para que discurra por fuera del olivar, modificación esta que les es enviada por FAX en fecha 31-7-95.

Sorprendentemente, en fecha 19 de los corrientes, sin haber tenido ningún tipo de notificar sobre el asunto, encontramos en la página 22 del Diario "El Dia del Mundo", que el C.I.M. rechaza el Proyecto de Apertura del Camino de Tossals Verds.

En consecuencia, reitera mos evacúen de manera inmediata el informe requerido en su día.

Palma, 21 de Septiembre de 1995
EL CONSELLER DE AGRICULTURA,

Fdo.: Mariano Socias Morell.

HBLE. SR. PRESIDENTE DEL CONSELL INSULAR DE MALLORCA.

GOVERN BALEAR

Conselleria d'Agricultura i Pesca
Direcció General d'Estructures
Agràries i Medi Natural

TRANSMISIÓN DE FAX

Destinatario: D. ANTONIO COLOMAR.
FODESMA.

Núm. fax: 173640

Remitente: D. MATEO CASTELLO MAS.
JEFE SERVICIO CONSERVACIÓN NATURALEZA.

Fecha: 31-7-95

Total páginas (incluida esta): 2

Texto:

Te adjunto el trazaod modificado del Camino de Tossals Verds, que discurrirá por fuera del olivar existente, tal como me indicaste.

Un abrazo,

Fdo.: Mateo Castelló.

**SI NO RECIBE TODAS LAS PAGINAS,
CONTACTE URGENTEMENTE POR
TELEFONO AL NUM. (971-17.61.03)
O POR FAX AL NUM. (971-17.61.58)**

*** REPORTE DE ACTIVIDAD ***

TRANSMISION OK

# TX/RX	0827
TEL CONEXION	3471173640
ID CONEXION	
HORA INICIO	01/08 07:43
T USADO	03'41
PAG.	2
RESULTADO	OK

GOVERN BALEAR

Conselleria d'Agricultura i Pesca

Direcció General d'Estructures
Agràries i Medi Natural

GOVERN BALEAR
AGRICULTURA I PESCA
REGISTRE: SORTIDES
Núm. 19327 / 1995
Data 3-JUL-1995

Se adjunta "Projecte de apertura del camí de Tossals Verds y mejora del camí de Banyola 2ª fase" para su conocimiento y efectos oportunos de las obras que se pretenden realizar en el monte de Tossals Verds, propiedad de ese Consell Insular, con el ruego de que informe en un plazo máximo de quince días, al objeto de poder iniciar la tramitación del expediente.

Palma de Mallorca, a 30 de junio de 1.995

EL DIRECTOR GENERAL DE ESTRUCTURAS
AGRICOLAS Y MEDIO NATURAL

Fernando Garrido Pastor.

GOVERN BALEAR

Conselleria d'Agricultura i Pesca

Direcció General d'Estructures

Agràries i Medi Natural

En relación con el informe sobre el Proyecto de apertura del camino de Tossals Verds, hemos de manifestar lo siguiente:

En el apartado A) se manifiesta que la zona por donde ha de discurrir el camino se ha calificado como de especial interés en el Programa de Análisis y Recuperación de los terrenos abancalados de Mallorca, que actualmente desarrolla el Consell Insular de Mallorca y que la realización del camino a través de la coma es una actuación impactante ya que interfiere el conjunto de bancales más destacable de la finca.

En este sentido hemos de destacar que se habla de manera muy general de los bancales interferidos, sin determinar el número y cantidad de los afectados. Posteriormente en el apéndice técnico determinan dos sectores donde se encuentran los bancales, el Sector A que ocupa la parte noroccidental de la coma, donde se encuentra olivar abandonado, que según sus datos se encuentra entre las cotas 515 y 555 m. y el sector B que ocupa la parte suroriental de la coma, que también según sus datos, se encuentra entre las cotas 485 y 525 m. En estos dos sectores, después del cambio de trazado que les enviamos el 31 de julio de 1995, solo se cruza un bancal perpendicular al torrente, con lo que el daño estimado es mínimo.

Asimismo, en el apartado D) se habla de que "la construcción del camino supondría la destrucción física de muros de contención y de sus aterramientos; en especial resulta peligrosa la destrucción de las albarradas situadas en la parte más elevada de la coma, entre las cotas 585 y 605 ya que constituyen una muestra única de la ingeniería popular". A este respecto, hemos de decir que una de las finalidades del camino que se pretendía ejecutar era la de poder llevar a cabo la construcción de las albarradas previstas en ese cauce en el Proyecto de Restauración Hidrológico-Forestal de Defensa de la Vega y Bahía de Alcudia (Torrentes de San Miguel y Aumedrá, aprobado y declarado de Utilidad Pública en el Consell de Govern de 14 de abril de 1988 (BOCAIB nº 50 de 26-04-88). Por ello, no parece lógico que se fueran a destruir las albarradas existentes. Bien es verdad que sobre el plano 1:5000, que está dibujada la traza del camino es muy difícil apreciar los daños, que lógicamente, si hubiera sido posible la apertura del camino, se habría replanteado con mucho detalle, siendo quizá este el momento de opinar de la importancia de los daños que se pudieran producir.

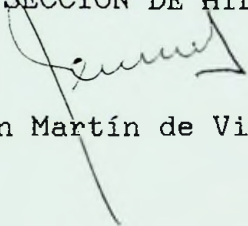
En el resto de apartados se habla fundamentalmente de Programas de medida de la erosión, de recuperación de terrenos abancalados, etc. Por nuestra parte entendemos que la medida de la erosión y sus remedios están evaluados en el proyecto de restauración a que antes aludimos y por ello huelga seguir midiéndole por métodos artesanales; más bien resulta interesante corregirla mediante las obras antes indicadas complementadas con repoblaciones.

Por último hemos de destacar que dentro del Proyecto que les enviamos, había prevista una partida para corregir los posibles daños que se hubieran producido en la mampostería.

Palma de Mallorca, a 25 de octubre de 1995
EL JEFE DE SECCION DE HIDROLOGIA

Fdo.: Juan Martín de Vidales.

SR. JEFE DEL SECONA.

